

Liten blir stor- så fick Hudiksvall sitt spelmanslag

För ungefär tio år sen, i början av 2004, gick Forsa Folkdanslag ut med ett erbjudande till inaktiva folkmusiker att bilda en spelgrupp för att få fart på sitt spelande igen. Den här idéen passade undertecknad. Min fiollåda med dess oanvända innehåll hade stått i ett hörn här hemma som ett anklagande utropstecken sen flera år, faktiskt. Så jag tog chansen att göra något åt det.

Vi var till en början en ganska liten grupp som inte gjorde något större väsen av sig. Per Helander, vår spelledare, försåg oss kontinuerligt med nya låtar och det var bara att gå hem och träna. Då och då dök någon ny musikanter upp och vi började få lite bredd instrumentmässigt. Det blev till slut en härlig mix av bas, klarinett, dragspel, mandola, gitarrer och en hel del fioler.

En milstolpe för vårt spelande var när vi fick förtroendet att spela till Forsa Folkdanslags danser. Då fick vi förutom att spela också träna på att stå på scen. Det här var nyttigt. Det gjorde också att vi så småningom kände oss mogna att söka oss utanför IOGT-lokalen i Hudiksvall, basen för våra träningskvällar. Så styva i korken hade vi blivit att vi gav oss iväg ända till vår huvudstad. Där finns ett mycket speciellt ställe som heter Skeppsholmsgården (Skeppis kallad). Vi skulle spela till dans som en av flera grupper. Vi charmades direkt av atmosfären där.

På Skeppis träffar man en brokig blandning av människor i olika åldrar, av olika nationaliteter och med olika musikstilar. Verksamheten bärs helt upp av ideellt arbete. Det kostar inget att gå in och lyssna eller spela. Man kan också få någonting i sig för en billig penning. Skeppis har en viktig funktion att fylla när det gäller integration mellan människor. Det har blivit tradition för oss spelmän från Hudiksvall att varje år göra ett besök på Skeppis. Då är vi fulladdade med polskor, för det är polskor man här i Stockholm helst vill dansa. Den 1/12 i fjol var det dags igen, för fjärde året i rad.

Det var förresten under 2013 som vårt spelande tog ordentlig fart. I början på året (feb.) tillbringade vi en dag på Staffansgården i Delsbo tillsammans med Norrbo Spelmanslag under ledning av Marita Sandberg. Det var roligt och lärorikt att träffa andra folkmusiker. I slutet av juni var det dags igen att froteras lite med ett annat spelmanslag. Då reste vi till Stenegårn i Järvsö för en speldag tillsammans med Järvsö Spelmanslag. Det var också en dag som gav mycket. Man är ju dessutom lite nyfiken på vad ”de andra” håller på med. Vi från Hudik passade också på att ha generalrepetition inför speltävlingen ”SpelmanSlaget” som är en programpunkt vid spelmansstämman i Delsbo den första helgen i juli.

Innan Delsbostämman hade vi även ett engagemang på Köpmanberget i Hudiksvall tillsammans med Forsa och Norrbo Spelmanslag och folkdansarna. De som kunde bar folkdräkt. Vi uppträdde för Hiabanställda och deras utländska gäster av blandade nationaliteter, japaner, fransmän, polacker... Vårt uppträdande gjorde intryck, enligt vad vi fick berättat för oss senare. En rolig detalj måste jag nämna: japanerna ville köpa våra dräkter! Det skulle sett ut det, att gå hem i bara mässingen!

Vårt deltagande i musiktävlingen SpelmanSlaget den 7 juli gjorde att frågan vad vi egentligen skulle kalla oss, fick en lösning till sist. Vi skulle heta Hudiksvalls Spelmanslag, punkt slut.

Så kom då den 7 juli som nog var en av de varmaste dagarna i Delsbo Spelmansstämmas historia. Stämman var välbesökt. Det fanns nog knappt en plats ledig ens på det stora tunet framför scenen. Om tävlingen kan sägas, att vi kämpade väl, men att vi inte nådde någon topplacering, den här gången. Segern togs hem av våra kompisar från Stenegård, Järvsö Spelmanslag.

Andra halvan av 2013 fylldes då och då på med olika spelningar. Vi var bland annat till Iggesunds Bruk (Grillska Gården) och spelade för en grupp italienska affärsvänner till Gunnar, vår klarinettist. Italienarna fick lyssna på vår musik, men vi befann oss också på deras planhalva lite grann. De var när Bosse, Hasse, Morgan och Karin spelade den vackra italienska melodin ”Torna a Sorriento.” Det blev en upplevelse för alla som var där. Lite bredd i repertoaren är bara trevligt.

Vi har även spelat på i Hudiksvall på nationaldagsfirandet, på Forsagårdens servicehus, på Friskhuset i Hudiksvall med mera, med mera. Vi har blivit värsta turnégänget! Nu har vi ungefär

ett framträdande i månaden förutom övningar och spel till gammeldansen på IOGT.

Att ha varit med från början och upplevt hur Hudiksvalls Spelmanslag växt fram har varit intressant. Det som haft betydelse för denna utveckling är att vi har fått behålla samma spelledare under de här tio åren. Per är en spelledare som, förutom att driva oss framåt med nya utmaningar i låtarna, skapar ordning och reda gällande spelscheman och ser till så att alla vet vad som är på gång. Känslan av delaktighet stärks på så vis. En annan viktig faktor är att flera rutinerade spelmän anslutit och det gör att det låter mera om oss, helt enkelt. Spelmanslaget växer hela tiden, just nu är vi omkring tjugo deltagare. Det är alltid roligt att se ett nytt ansikte. Jag upplever att nykomlingarna snabbt assimileras i gruppen och den pedagogiska utformningen av repertoaren gör det lättare att ta till sig den. Man får säga att det är ordning på torpet på alla plan.

Sedan 2012 finns det dessutom ytterligare ett lag i Hudiksvall, Hudiksvalls unga Spelmanslag som startades med stöd av Bilda. Det laget består just nu av fem flickor och leds av Gustav Erikson. Ungdomarna gör egna framträdanden och var också med på vår senaste resa till Skeppis i Stockholm.

Den rådande uppfattningen i spelmanslaget är, att alla har något att bidra med och är viktiga. Alla skapar vi tillsammans Hudiksvalls Spelmanslags alldeles egna ”sound”.

Den lilla spelgruppen som med tiden blev ett helt spelmanslag firar i år alltså tio-års Jubileum och det kommer vi att uppmärksamma på olika sätt.

Inger Flank

På skeppis i Stockholm var några ur unga spelmanslaget med. (Foto Per Helander)

Full fart på dansen på skeppis. (Foto Mats Lundblad)